

คู่มือการจัดการความรู้
(Knowledge Management)

การสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
ของสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร

โดย

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

ก

คำนำ

สหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของสมาชิก โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์ออมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม ความเข้มแข็งของสหกรณ์จะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก ทั้งในด้านการตัดสินใจ การใช้บริการ และการร่วมดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ดังนั้น การจัดการความรู้ (KM) เรื่องการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวม แลกเปลี่ยน และถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การจัดการความรู้เรื่องการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้สมาชิกมีได้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ อันเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานของสหกรณ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	2
แนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร	
- สหกรณ์ในภาคการเกษตร	3
- สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	4
ตัวอย่างกิจกรรมที่ดำเนินการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ให้สมาชิกมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์	
- สหกรณ์ในภาคการเกษตร	<u>5</u>
- สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	8

ความเป็นมา

สหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิก โดยมีการดำเนินธุรกิจหลากหลายรูปแบบ อาทิ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวบรวมและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร อย่างไรก็ตาม จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในพื้นที่ พบว่ายังมีข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉพาะการเข้าร่วมวางแผนการตัดสินใจ และการใช้บริการอย่างต่อเนื่อง

การมีส่วนร่วมของสมาชิกถือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานสหกรณ์ตามหลักการสหกรณ์สากล ซึ่งหากสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง จะส่งผลให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนากลไกในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกจึงเป็นประเด็นสำคัญที่สหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหารควรให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการจัดทำโครงการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เรื่อง “การสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร” ขึ้นเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีจากการดำเนินงานของสหกรณ์ในพื้นที่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสหกรณ์ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของระบบสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหารต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์ในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์
2. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีบทบาทในการดำเนินธุรกิจและกิจกรรมของสหกรณ์
3. เพื่อพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับบริบทของสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

แนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร
สหกรณ์ในภาคการเกษตร

1. การสื่อสารที่ทั่วถึงและต่อเนื่อง

ใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การประชุมสมาชิก ไลน์กลุ่ม เฟซบุ๊ก บอร์ดประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูลด้านธุรกิจ แผนงาน และผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เข้าใจง่าย

2. การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

- 2.1 รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิก
- 2.2 เปิดเวทีประชาคมหรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อนดำเนินโครงการสำคัญ
- 2.3 ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

3. การพัฒนาศักยภาพสมาชิก

- 3.1 จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจสหกรณ์ การตลาด และการเงิน
- 3.2 ถ่ายทอดความรู้จากสมาชิกต้นแบบหรือปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่
- 3.3 ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by Doing)

4. การสร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจ

- 4.1 ส่งเสริมการใช้บริการของสหกรณ์ เช่น การรับซื้อผลผลิต การออม การกู้ยืม
- 4.2 ยกย่อง เชิดชูเกียรติสมาชิกดีเด่นหรือกลุ่มสมาชิกต้นแบบ
- 4.3 สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในกิจการของสหกรณ์

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

1. การมีส่วนร่วมด้านการกำหนดนโยบายและทิศทาง

- 1.1 เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่
- 1.2 ใช้แบบสอบถามหรือเวทีรับฟังความคิดเห็น เพื่อกำหนดแผนธุรกิจและบริการที่ตรงกับความต้องการ

- 1.3 ส่งเสริมบทบาทของผู้แทนสมาชิกในคณะกรรมการดำเนินการ

2. การมีส่วนร่วมด้านการออมและการใช้บริการ

2.1 สร้างแรงจูงใจให้สมาชิกออมเงินอย่างสม่ำเสมอ เช่น เงินฝากพิเศษ เงินปันผล และเฉลี่ยคืนที่เป็นธรรม

2.3 พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายและเหมาะสมกับช่วงวัยและอาชีพของสมาชิก

2.4 อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการ เช่น ระบบออนไลน์ แอปพลิเคชัน หรือบริการนอกสถานที่

3. การมีส่วนร่วมด้านการบริหารและตรวจสอบ

3.1 ส่งเสริมให้สมาชิกมีบทบาทในการตรวจสอบกิจการ ผ่านคณะกรรมการตรวจสอบหรือผู้ตรวจสอบกิจการ

3.2 เปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส เข้าใจง่าย และสม่ำเสมอ

3.3 สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเงินและการบริหารความเสี่ยงแก่สมาชิก

4. การมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

- 4.1 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการสหกรณ์ การออม การกู้ และวินัยทางการเงิน
- 4.2 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสมาชิก แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี
- 4.3 พัฒนาผู้นำสมาชิกและเยาวชน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในอนาคต

5. การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมและความสัมพันธ์

- 5.1 จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ เช่น วันสหกรณ์ กิจกรรมเพื่อสังคม และสวัสดิการสมาชิก
- 5.2 ใช้สื่อสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความผูกพันและความภาคภูมิใจในสหกรณ์
- 5.3 ส่งเสริมวัฒนธรรม “เจ้าของร่วมกัน” ให้สมาชิกตระหนักว่าสหกรณ์เป็นของทุกคน

ตัวอย่างกิจกรรมที่ดำเนินการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ให้สมาชิกมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

สหกรณ์ในภาคการเกษตร

สหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด

สหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสมาชิกโดยมีการทำโครงการให้คูปองส่วนลดในการซื้อสินค้ากับสมาชิก ที่มาขายข้าวกับสหกรณ์ โดยกำหนดราคาคูปอง ให้ตามปริมาณการนำข้าวมาขายกับสหกรณ์ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ โดยประชาสัมพันธ์ เฟสบุ๊คสหกรณ์ เว็บไซต์สหกรณ์ โอน

แต่งตั้งผู้ควบคุมงานจาก บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

๔. ให้ใช้มติฉบับนี้แทนมติเดิมเฉพาะส่วนที่ได้รับการแก้ไขและให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ดำเนินการตามหน้าที่ เพจจนเสร็จสิ้นกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๑๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติ “โครงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี ๒๕๖๔/๖๕ และการให้คูปองเงินสดแก่สมาชิก”

ประธานกรรมการ (นายส่งเสริม เมืองฮาม) ได้เสนอเรื่องต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติ “โครงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี ๒๕๖๔/๖๕ และการให้คูปองเงินสดแก่สมาชิก” สหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด มีนโยบายส่งเสริมสมาชิกที่นำข้าวมาจำหน่ายให้กับสหกรณ์ โดยกำหนดการมอบ คูปองเงินสด ตามเกณฑ์ปริมาณการส่งมอบข้าวเปลือกสุทธิ ดังรายละเอียดตามเอกสารประชาสัมพันธ์แนบ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การได้รับคูปองเงินสด

น้ำหนักข้าวสุทธิ (กก.)	มูลค่าคูปองที่ได้รับ
๒๐๐ - ๔๙๙ กก.	๑๐ บาท
๕๐๐ - ๖๙๙ กก.	๒๐ บาท
๗๐๐ - ๘๙๙ กก.	๓๐ บาท
๙๐๐ - ๑,๐๐๐ กก.	๕๐ บาท

๒. เงื่อนไขการใช้คูปอง

- ใช้คูปองได้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔
- สมาชิกต้องแสดงใบชั่งน้ำหนัก แจ่งชื่อ-สกุล ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์แก่เจ้าหน้าที่
- คูปองสามารถใช้ซื้อสินค้าในร้านสหกรณ์ฯ เท่านั้น ไม่สามารถแลกเป็นเงินสดได้ (ไม่รวมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง)

- นายส่งเสริม เมืองฮาม (ประธานกรรมการ) ชี้แจงว่า โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ส่งเสริมให้สมาชิกนำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์
- เพิ่มปริมาณผลผลิตรวบรวม
- สนับสนุนรายได้แก่สมาชิก
- เพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก

ที่ประชุม รับทราบและได้พิจารณารายละเอียดทั้งหมดแล้วเห็นว่า โครงการดังกล่าวมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกและธุรกิจของสหกรณ์

มติที่ประชุม
ที่ประชุม มีมติเห็นชอบอนุมัติ “โครงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี ๒๕๖๔/๖๕ พร้อมการมอบคูปองเงินสดให้สมาชิกตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เสนอข้างต้น และให้ฝ่ายจัดการดำเนินการประชาสัมพันธ์และบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปเรียบร้อยตามระเบียบสหกรณ์ต่อไป

๖.๑ เรื่องข้อเสนอแนะและอื่นๆ

๖.๑ ข้อเสนอแนะจากผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

นางบานเย็น หาระสาร นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ (ผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์มุกดาหาร) ซึ่งได้ชี้แจงถึงเป็นในการใช้โปรแกรม Smart CM (Cooperative Management) หรือที่รู้จักในนาม Smart ๔M เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและยกระดับธรรมาภิบาลของสหกรณ์

โครงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2568/69 สหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด

พิเศษสุดๆ

เฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด
ที่นำข้าวมาจำหน่าย ให้กับ สหกรณ์ฯ
รับทันที **คูปองเงินสด** รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การคำนวณ
น้ำหนักสุทธิ

ได้รับคูปองมูลค่า
(บาท)

200-499 กิโลกรัม	10 บาท
500-699 กิโลกรัม	20 บาท
700-899 กิโลกรัม	30 บาท
900-1,000 กิโลกรัม	50 บาท

มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

1. ระยะเวลาการใช้คูปอง ภายในวันที่ **31 มีนาคม 2569**
2. สมาชิกต้องแสดงใบชั่งน้ำหนัก แจ็งชื่อ-สกุล ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์เพื่อขอรับคูปอง
3. **คูปองเงินสด**ใช้เป็นส่วนลดในการซื้อสินค้าของสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด เท่านั้น **และไม่สามารถแลกเปลี่ยนเงินสดได้ (*ไม่รวมน้ำมันเชื้อเพลิง (ปั๊มบางจาก))**

สอบถามเพิ่มเติม: 097-3144153 , 080-3088087

คูปองเงินสด

มูลค่า **50** บาท

สมาชิกสหกรณ์ฯใช้ซื้อสินค้าของสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด เช่น อาหารสัตว์
สินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น*สถานีบริการน้ำมันบางจาก ไม่ร่วมรายการ*

คูปองนี้เฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด เท่านั้น

ในการใช้คูปองกรุณาแจ้งชื่อ-สกุลของสมาชิกทุกครั้ง และไม่สามารถแลกเปลี่ยนเงินสดได้

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม : 097-3144153

คูปองหมดอายุ วันที่ 31 มีนาคม 2569

พิเศษ!!
เฉพาะสมาชิกสหกรณ์
รับโชค 3 ชั้น

เฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด เท่านั้น!!
เพื่อเป็นการขอบคุณสมาชิกสหกรณ์ที่ไว้วางใจนำข้าวมาจำหน่าย
ให้กับสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด **รับสิทธิพิเศษโชค 3 ชั้น**

 โชคชั้นที่ 1 : รับเงินส่วนเพิ่ม
สมาชิกที่ประสงค์จะแบ่งเงินจากการ
ขายข้าวมาเพิ่มหุ้น หรือ ชำระหนี้
รับเงินส่วนเพิ่ม ตันละ **500** บาท

 โชคชั้นที่ 2 : รับคูปองเงินสด
รับคูปองเงินสดตามหลักเกณฑ์
เพื่อใช้เป็นส่วนลดในการซื้อสินค้า
ของสหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด

 โชคชั้นที่ 3 : รับเงินเฉลี่ยคืน
เมื่อสิ้นปีบัญชี สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิ
เพื่อจ่ายเป็น**เงินเฉลี่ยคืน**จากการนำข้าวมา
ขายให้กับสหกรณ์ **“ยิ่งขายมาก ยิ่งได้คืนมาก”**

 สหกรณ์การเกษตรคำชะอี จำกัด อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูมุกดาหาร จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูมุกดาหาร จำกัด ได้ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมการออมให้กับสมาชิก เพื่อส่งเสริมการออมและเพิ่มการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ โดยระยะเวลาดำเนินการสหกรณ์เริ่มต้นโครงการ ในวันที่ 1 มกราคม 2568 และสิ้นสุดโครงการในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 ผลสำเร็จของโครงการทำให้มีสมาชิกมีการออมเงินเพิ่มขึ้นกว่า 160 ล้านบาท มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการกว่า 1,300 ราย โดยในโครงการได้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกได้รับทราบทางทางเฟสบุ๊ค สหกรณ์ เว็บไซต์สหกรณ์ โลก และช่องทางการประชุมหน่วยสมาชิก พร้อมทั้งมีการสร้างขวัญกำลังใจในการออมเพิ่มโดยมีการจับสลากรางวัลให้กับผู้ฝากเงินทุก 6,000 บาท จะได้รับสิทธิ์ในการจับสลากของรางวัลตามโครงการ ฯ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ได้ส่งเสริมให้สหกรณ์ รมรงค์ให้สมาชิกเปิดบัญชีเงินฝากกับสหกรณ์ทุกราย เพื่อให้สมาชิกสามารถออมเงินได้ง่ายขึ้น เนื่องจากสหกรณ์มีการให้สวัสดิการวันเกิดแก่สมาชิกทุกราย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและสร้างนิสัยการออม จึงให้ดำเนินการจ่ายเงินสวัสดิการผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่สมาชิกเปิดบัญชีไว้กับสหกรณ์ พร้อมสร้างการมีส่วนร่วมกับการทำธุรกิจกับสหกรณ์ไปในขณะเดียวกันด้วย

โครงการพิเศษ
2568
ปีแห่งการระดมเงินฝาก

- ฝากประจำ ดอกเบี้ย ร้อยละ 3.50 (ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท รับ 6,000/1 สิทธิ์)
- ฝากออมทรัพย์/ออมความดี ดอกเบี้ย ร้อยละ 2.50 (ยอดเงินฝากสุทธิในรอบปี 6,000/สิทธิ์)
- เงินฝากตามโครงการ ดอกเบี้ย ร้อยละ 3.00 (ยอดเงินฝากสุทธิในรอบปี 6,000/สิทธิ์)

หน้า 1

โครงการพิเศษ
2568
ปีแห่งการระดมเงินฝาก

- รางวัลที่ 1 จำนวน 1 รางวัล (สริยยศกองกำหิบก 80 สตางค์ รวม 1 รางวัล)
- รางวัลที่ 2 จำนวน 3 รางวัล (Simas TV รางวัลละ 1 เครื่อง รวม 3 รางวัล)
- รางวัลที่ 3 จำนวน 5 รางวัล (จักรยาน 2 ล้อ รางวัลละ 1 คัน รวม 5 รางวัล)
- รางวัลชมเชยอื่น ๆ รวม 33 รางวัล

รวมทั้งสิ้น 42 รางวัล

หน้า 3